

LEVEN EN STREVEN IN DE KONINKLIJKE LANDMACHT

DEMONSTRATIE VAN HET KORPS RIJDENDE ARTILLERIE.

Hoewel de 20, 21 en 23 Juni j.l. op het Internationaal concours hippique te Amsterdam door de 1ste batterij van het K.R.A. gegeven demonstratie reeds een tweetal maanden achter ons ligt, willen wij — daartoe thans in de gelegenheid gesteld — toch niet nalaten door bijstaande photo's en een enkele nabeschouwing de herinnering aan deze welgeslaagde uitvoering te bewaren.

Deze nabeschouwing kan niet anders zijn, dan een woord van groote waardeering voor de wijze waarop het K.R.A. te Amsterdam het aanzien van de weermacht in het algemeen en van het eigen korps in het bijzonder heeft hooggehouden. De overgroote belangstelling welke het publiek voor de batterij toonde, den laatsten dag in vele wijken der stad zich uitende in handgeklap en hoera-geroep, bewees wel hoe bevorderlijk een dergelijke demonstratie voor de populariteit van het leger is. Eén kranige batterij, één flink en martiaal marcheerend bataljon, werken in dit opzicht ongetwijfeld meer uit dan ellenlange artikelen in dagbladen of tijdschriften. De gemiddelde burger wil wat *zien* van het leger en hiervan zijn de hoofdstad en groote deelen van het land maar al te zeer verstoken.

Ook de buitenlandsche officieren, leden der verschillende équipes, kregen van de batterij een zeer gunstigen indruk.

Voor het personeel vormde de demonstratie, met al wat daarmede gepaard ging aan

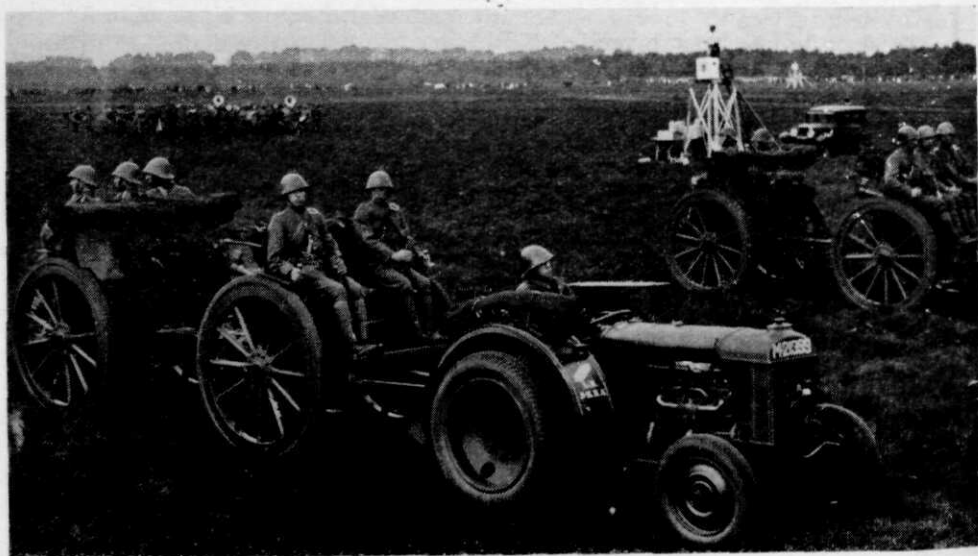

treinvervoer, enz., niet alleen een uitstekende oefening, doch vooral was deze bevorderlijk aan hun moreele vorming. De wil om een goed figuur te maken bezielde allen, en een door een der korporaals gemaakt toepasselijk lied gaf uiting aan de opgewekte stemming.

DE OEFENINGEN DER LICHTÉ BRIGADE

Tijdens het afdrucken van dit nummer hield de Lichte brigade, onder leiding van haar commandant Generaal-majoor H.A.C. FABIUS, gevechtsoefeningen in Noord-Brabant, waarop wij in een volgend nummer hopen terug te komen.

De oefeningen werden voorafgegaan door de beëdiging van bij de onderdeelen der Lichte brigade nieuw benoemde tweede-luitenanten (zie dit nummer), gevolgd door een indrukwekkend défilé, waarvan bijgaande foto's een denkbeeld geven.

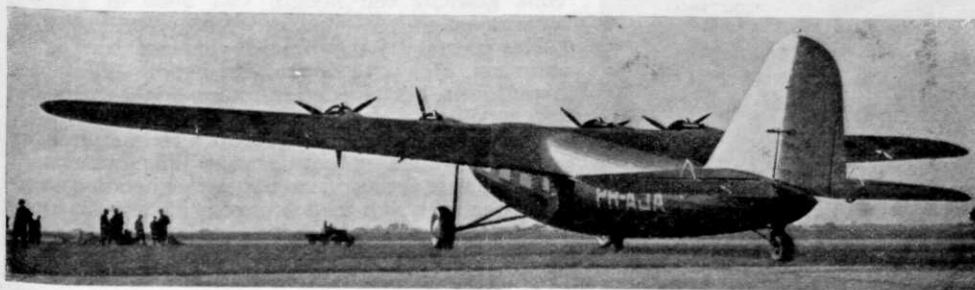

Motorgeschut van 7 cm van het K.R.A.

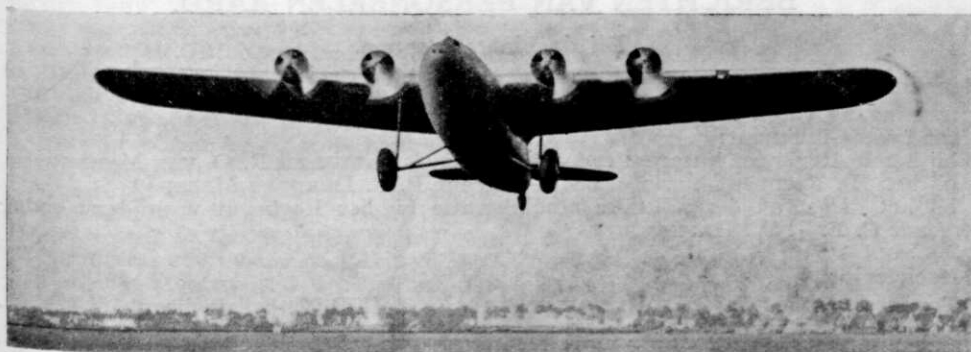

Huzaren, rood en blauw!

EEN NIEUW NEDERLANDSCH VERKEERSVliegTUIG.

De Fokker F. XXXVI op Schiphol, gereed voor de eerste proefvlucht.

De eerste proefvlucht van de Fokker F. XXXVI.

De K.L.M. zal een nieuw type verkeersvliegtuig op de Amsterdam—Batavia-lijn in dienst stellen en wel de Fokker F. XXXVI.

Het is een viermotorig toestel, dat op Europeesche lijnen 32 passagiers kan vervoeren, terwijl op de Indië-lijn, waar de passagiers over een ruime accommodatie moeten kunnen beschikken, 16 personen vervoerd zullen worden. Voor elke passagier is dan een slaappleaats aanwezig, welke overdag wordt weggeklapt en in een ruime zitplaats wordt veranderd. De bemanning bestaat uit 5 man, nl. twee piloten, een radiotelegrafist, een boordwerktuigkundige en een hofmeester. Voor twee leden der bemanning zijn eveneens slaappleaatsen aanwezig.

Met het oog op het verkrijgen van een goeden aerodynamischen vorm is de onderkant van den vleugel boven den romp weggelaten. Hierdoor vormt de ruimte in den vleugel het bovendeel der cabine en is een betrekkelijk kleine rompdoorsnede verkregen, zonder dat de ruimte voor de passagiers in het gedrang kwam. Tevens kon daardoor de snelheid worden opgevoerd.

De passagierscabine heeft 4 afdeelingen, elk plaats biedend aan resp. 8 of 4 personen. Aangezien de romp geheel vrij is van de motoren en bovendien met geluiddempend materiaal is bekleed, kunnen de passagiers een normaal gesprek voeren en is het motorgeluid ook bij het slapen niet hinderlijk.

Het gewicht van het complete toestel bedraagt ongeveer 9900 kg, terwijl aan nuttigen last (in militairen zin dus gewicht bommen, bewapening, outillage, enz.) ca. 6100 kg zal kunnen worden vervoerd, hetgeen het totale gewicht op 16000 kg brengt.

Met dit enorme gewicht wordt een maximum snelheid verwacht van ongeveer 280 km/u en een kruissnelheid van ongeveer 262 km/u op 3250 m hoogte. Het plafond ligt op ongeveer 5000 m hoogte. (Vergelijk het hieromtrent gestelde op blz. 370 van M.S. 1934). Op

Een der 245 kg zware Dunlop wielen van de F. XXXVI.

3 motoren vliegend zal de F. XXXVI met zijn volle gewicht een hoogte van 3000 m kunnen handhaven.

Het toestel is voor onze luchtvloot een goede aanwinst. Het is te hopen, dat het in dagen van spanning in het moederland aanwezig zal zijn om zoo noodig als *nachtbombardeur* (M.S. 1934, als boven) te kunnen worden gebruikt. Het aanbrengen van de bewapening met de mogelijkheid vuur naar alle zijden te brengen, zal nog wel de noodige moeilijkheden met zich medebrengen, hoewel dit naar mijn meening gemakkelijker kan geschieden dan bij een 3-motorig toestel (motor in den neus).

Fokker Bulletin 1934, Vol. X No. 1—4.
v. R.

BERICHTEN VAN PERSONEEL AARD.

Bij de Lichte troepen.

Benoemd

met ingang van 1 Augustus:
tot tweede-luitenant:
bij het Ie Regiment huzaren: cadets-sergeant G. FABIUS en R. O. VAN MANEN;
bij het IIe Regiment huzaren: cadet-sergeant P. F. DORHOUT MEES;
bij het dienstvak der militaire administratie bij het Regiment wielrijders: cadet-sergeant C. F. J. W. HAFKEMEIJER.

Detacheering.

Tweede-luitenant P. J. B. RUIJS DE PEREZ, van II R.H., gedetacheerd bij L.V.A., ter opleiding tot vlieger, 16 Juni.

Decoratiën.

Generaal-majoor H. A. C. FABIUS, Inspecteur der cavalerie, tevens Commandant der Lichte Brigade, Commandeur in de Orde van het Legioen van Eer (Frankrijk).

Overleden.

reserve-eerste-luitenant D. A. A. DEZENTJE, van II R.H., 29 Juni 1934 te Karanganom (Ned.-Indië).

Bij de overige wapens en dienstvakken.

Benoemd

tot officier van gezondheid der tweede klasse:
reserve-officier van gezondheid der eerste klasse Dr. M. BARKEY WOLF, chef van den militairen geneeskundigen dienst te Kampen, zulks onder gelijktijdig eervol ontslag als reserve-officier van gezondheid.

M. D. J. VAN DER MEER, arts. 18 Juli.

tot tweede-luitenant (1 Aug.):

A. O. VAN SOEST, bij 17 R.I.; J. VAN BUUREN, bij 3 R.I.; B. H. SLAGER, bij 13 R.I.; P. J. DOORNEBAL, bij 21 R.I.; H. J. VAN DER MOLEN, bij 7 R.I.; A. BOUMA, bij 10 R.I.; M. W. J. M. BROEKMEIJER, bij 5 R.I.; K. A. KRIEKHAUS, bij 11 R.I.; A. J. DALHUIJSEN, bij 22 R.I.; P. C. VROOM, bij 14 R.I.; H. F. ONDERWATER, bij 8 R.I.; W. C. K. ROTTEVEEL, bij 1 R.I.; F. T. A. CRUL, bij 9 R.I.; H. ELLERBROEK, bij 3 R.V.A.; H. F. J. M. PLASMANS en H. VAN DER LAAN, bij 5 R.V.A.; H. P. C. WITSENBURG, bij 1 R.V.A.; A. E. VAN DISHOECK, bij 6 R.V.A.; U. H. MEIJER, bij 8 R.V.A.; P. H. VAN ANDEL, bij R.M.A.; F. A. A. M. JANSSENS, bij 7 R.V.A.; F. VAN DER MEIJ, H. C. DE HEER en E. J. P. DE KRIJGER, bij K.Lu.A.; A. C. GELDERMAN, bij 4 R.V.A.; J. F. LAMÉRIS en C. DRONKERS, bij 7 R.V.A.; E. H. VAN HEERDE, L. C. DIJKSTRA, K. F. DE KROON, L. VADER en A. M. J. TAKS, bij R.G.Tr.;

bij het dienstvak der militaire administratie:

J. G. P. DE GILDE, bij 4 R.V.A.; P. J. VAN DER GIESSEN, bij 1 R.V.A.; J. POTTEBOOM, bij 5 R.I.; H. W. C. LIGTVOET, bij 2 R.V.A., allen cadet-sergeant bij de Kon. Militaire Academie.

Bevorderd

tot luitenant-kolonel, commandant van 5 R.I.:

majoor J. GOVERS, van Staf VI I. Brig., 25 Juli.

tot eerste-luitenant:

tweede-luitenants H. COOL, J. H. HOOGENDOORN, J. KROES en W. VAN DIJK, allen van het R.G.Tr. 1 Aug.

tot reserve-paardenarts der eerste klasse:

reserve-paardenarts der tweede klasse Dr. Y. M. KRAMER, 1 Aug.

Overplaatsingen, detacheringen, enz.

Eerste-luitenant N. HOGERLAND, van 15 R.I., ontheven van zijne werkzaamstelling bij den Vrijw. landstorm, 15 Aug. Eerste-luitenant H. A. BOOGERT, van 3 R.I., als voren en teruggeplaatst bij zijn korps te Bergen op Zoom, 1 Sept. Eerste luitenant F. J. MOLENAAR, van S.R.O.I., overgeplaatst van Kampen naar Breda. Eerste-luitenant G. A. VAN KOOTEN, van staf inf., ontheven van zijne werkzaamstelling bij den Openingsdienst van den Topografischen dienst en overgeplaatst bij 6 R.I., 15 Sept. Eerste-luitenant J. VAN DORMOLEN, van 14 R.I., overgeplaatst bij 20 R.I., 15 Juli. Majoor H. J. H. VAN TAREL, eervol ontheven uit de betrekking van leeraar bij de H. K. S. en geplaatst bij Staf genie te Utrecht, 1 Sept. Kapitein H. W. B. CROISSET VAN UCHELEN, van de 2e Divisie Koninklijke Marechaussee, aangewezen tot administrateur van de grensbewaking en vreemdelingendienst en in verband daarmee overgeplaatst bij het Depot Koninklijke Marechaussee, 16 Juli. Kapitein H. S. J. KAMEVAAR, van 8 R.I., overgeplaatst bij 19 R.I., 23 Juli. Eerste-luitenant C. VAN DONGEN, van K.Lu.A., overgeplaatst bij 1 R.V.A., 1 Sept. Eerste-luitenant G. R. TIMMER, van R.M.A., gedetacheerd bij de Commissie van proefneming, overgeplaatst bij 2 R.V.A., 1 Sept. Eerste-luitenant D. W. VAN DEN BOSCH, van R.K.A., overgeplaatst bij 5 R.V.A., 1 Sept. Eerste-luitenant Mr. W. P. J. A. VAN ROYEN, van S.R.O.O.A., overgeplaatst bij 7 R.V.A., 1 Sept. Eerste-luitenant J. D. STOLP, van K.P. en T., overgeplaatst bij 8 R.V.A., 1 Sept. Eerste-luitenants P. A. GOEDHART, A. A. J. QUANJER, W. DE BRUYNE en A. J. F. M. EGTER VAN WISSEKERKE, onderscheidenlijk van 1 R.V.A., 4 R.V.A., 7 R.V.A. en K.R.A. en gedetacheerd bij de Rijsschool, keeren op 31 October a.s. naar hun korps terug. Eerste-luitenant L. V. M. E. DRUKKER, van 8 R.V.A., overgeplaatst bij R.K.A. te Den Helder, 1 Sept. Eerste-luitenant L. J. A. SCHOONENBERG, van 4 R.V.A., overgeplaatst bij Treinafd. I A. Brig. Eerste-luitenant C. D. KAMERLING, van Staf inf., eervol ontheven uit de betrekking van leeraar bij de Kon. Mil. Academie en werkzaam gesteld ten bureele van den Commandant der Vesting Holland, 1 Oct. Eerste-luitenant B. H. POTJER, van 2 R.V.A., blijft gedetacheerd ten bureele van den Chef van den Generalen Staf tot 1 November 1935. Eerste-luitenants J. G. WARRINGA en J. J. ZOMER, beiden van S.R.O.I., overgeplaatst onderscheidenlijk op 2 Nov. bij 3 R.I. en op 1 September bij 18 R.I., zulks in verband met hunne detachering bij de Hoogere Krijgsschool. Luitenant-kolonel H. G. ONTROP, overgeplaatst bij Staf VI I. Brig. met afwijking van de bestaande organisatie onder ontheffing uit zijn commando over 5 R.I. Eerste-luitenant W. G. F. A. VAN WALT MEIJER, van de 1e Divisie Kon. marech., overgeplaatst bij de 2e Divisie als districtscommandant te Maastricht, 23 Juli. Majoor J. H. C. BENTZ VAN DEN BERG, van K. Lu.A., ontheven van zijne detachering bij 1 R.V.A. en overgeplaatst bij R.K.A., 16 Aug.

Gedetacheerd bij de Hoogere Krijgsschool

Op 1 September:

Eerste-luitenants J. J. ZOMER, van 18 R.I. en J. P. DE HINGH, van 7 R.V.A.;

op 2 November:

Eerste-luitenants P. GIPS, van 4 R.I. (2e jaar), I. E. LEEZER, van 5 R.I., J. F. VAN KERVEL, van R.Gr.; H. M. G. J. LENTZ, van 14 R.I.; J. G. WARRINGA, van 3 R.I.; P. G. C. A. VAN DER SPECK OBREEN, van 5 R.V.A.; J. DANIELS en Mr. H. J. KRULS, beiden van 2 R.V.A.

Eervol ontslagen.

Reserve-kapitein D. DE JONGE, van Staf inf., 25 Juli. Reserve-majoor J. T. H. BATTÀ, van 17 R.I., id.

Reserve-luitenant-kolonel J. BUSQUET, van Staf VI I Brig., 12 Aug.

Reserve-dirigeerend-officier van gezondheid der tweede klasse Dr. F. B. M. B. SCHIPHORST, 27 Juli.

In actieven dienst hersteld.

Eerste-luitenant H. M. G. J. LENTZ, bij 14 RI, 2 November.

MOBILISATIE-HERDENKING DER VOORMALIGE 1e MITRAILLEUR-AFDEELING.

Soignez donc les détails, ils ne sont pas sans gloire — Fr. d. Gr.

Op uitnoodiging van den voormaligen Kapitein-commandant der 1ste Mitrailleurafdeeling, thans Reserve-kolonel J. P. J. VERBERNE, kwamen 31 Juli de vroegere officieren en onderofficieren dezer afdeeling ten huize van hun oud-commandant bijeen.

Voorts had de gastheer uitgenoodigd de Commissie van ontwikkeling en ontspanning — de heeren VIERVANT TUKKER, voorzitter; DE GRAAF, STADHOUDER en SAMSON, leden, die in 1914 in Zoeterwoude—Leiderdorp zich spontaan aanbodt om voor behoorlijke ontspanning te zorgen en de band tusschen ingezetenen en gemobiliseerden innig te maken.

Bericht was ontvangen, dat de Minister van Defensie wegens zijn marinevliegtocht, en de Commandant van het Veldleger wegens dienst, verhinderd waren het feest bij te wonen en veel succes toewenschten. Evenals in 1912 en latere jaren, waren ook de dames tegenwoordig.

Opwekken van het nationaliteitsgevoel door schoone herinneringen op te halen, was het hoofddoel. Het terugzien van die trouwe gezichten, het handdrukken van de brave kameraden, die zich in zorgvolle jaren ten volle hadden gegeven, die vaak huiselijk geluk hadden moeten opofferen voor de nationale zaak, die elkaar belangeloos steunden in moeilijke tijden, dit was weer de *poezie* in onze militaire loopbaan.

De gasten hadden gezorgd voor bloemen aan de gastvrouw en de leider van de „oefening” memoreerde in een causerie de vroolijke en ernstige voorvallen uit den mobilisatietijd.

Met piëteit werd herdacht het zoo vroeg heengaan van den zeer bescheiden, stillen, sympathieken, ijverigen en bekwamen opperwachtmeester MAAS, die zijn moeilijke, omvangrijke administratie steeds voerde op een waterton in de koeienstal, half in duister, zijn brandkast in zijn uitpuilende borstzakken had en zonder kankeren in het hooi sliep boven zijn „bureau”; allen ten voorbeeld, jarenlang.

Verhalen over het afrijden met twee handpaarden, waarbij de ijzersterke wachtmeester-verkenner SUZAN de moeilijkste paarden had; demonstraties met de Ieren in ren te Clingendaal en bij de Koninginneparade op het Malieveld, waarbij wachtmeester DEN OSS de gangen regelde; de nachtmarschen heen en terug naar Harskamp; de leger- en cavaleriemanoevres, waarbij luitenant HONIG op zijn hooge vos zoo vlot met de halve afdeeling rechts vóór de cavalerie op zijn plaats bleef, ondanks het zeer geaccidenteerde terrein; de hartelijke binnenkomst in het mobilisatiekwartier Zoeterwoude—Leiderdorp; de jarenlange moeiten, zorgen en opofferingen van de Commissie voor ontwikkeling en ontspanning, die later bij de verhuizing naar Oegstgeest, de afdeeling niet wilde loslaten en ook in dit nieuwe kantonnement steeds bleef zorgen voor pretjes en afwisseling ter wering van verveling; de fuif-avondjes in het patronaatsgebouw, waarbij de geheele afdeeling en ook de dominee en de pastoor present waren; de afwisselende velddienst-oefeningen; het zwemmen in de Zoeterwoudsche modderrivier; de groene gezichten bij het nachtalarm, toen iedereen, behalve de commandant, dacht dat het „echt” was; en het uit de veevoederfornuizen eten van alle officieren en manschappen bij zware marschen en hitte; — de verhalen hielden niet op, en bij het afscheid nemen riepen de réunisten elkander toe: „tot van avond”, want het was al lang 1 Augustus, toen de Majoor der Grenadiers HONIG, ook namens den Majoor van de Gen. Staf VAN ALPHEN en de overige gasten een enthousiast woord van dank sprak.

1 Augustus, 16 uur, was de voormalige afdeeling weer in het oude kantonnement Zoeterwoude—Leiderdorp bijeen, op uitnoodiging van de beide burgemeesters BRUG

en WAP en vorengenoemde commissie; de commissie van het Mobilisatiekruis was gast-vrouw. Als eertijds was het feest bij „Aagje” in het café „Ik leer nog”. Evenals 20 jaren geleden verstond de thans 76-jarige Moeder van Aagje nog uitstekend de kunst om dikke paling lekker te bakken en onder het schuimende nat knetterden de mitrailleur-redevoeringen weer van alle kanten.

Bijna alle bedieningsmanschappen en stukrijders waren met hunne echtgenooten opgekomen en toen de oud-kapitein, met zijn beide oud-luitenants, weer tusschen z'n jongens zat, vergaten allen geheel dat zij twintig jaren ouder waren en er al verscheidene grootvaders bij waren. Tot uit Groningen waren ze gekomen, één zelfs uit Zwitserland.

Ook hier werden weer de herinneringen opgehaald: op den vierden mobilisatiedag de goed geslaagde inspectie door den Divisie-commandant Generaal KLERCK DE REUS met zijn toegevoegden Kapitein van den Staf, Jhr. W. RÖELL, van de vlot galopperende geheel gemobiliseerde afdeeling, aangespannen met de zoo juist gevorderde landbouwerspaarden; de demonstratie van de gevechtsoefening in ren voor de film in 't Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen; het verhuizen naar het Bisschoppaleis in Oegstgeest en de zorgen voor de paarden van den kranigen opperwachtmeester KODDE; de stille, nooit-falende diensten van den onvermoeiden menagemeester VAN OUDSHOORN; de moederlijke zieke-zorgen van den wachtmeester DEN OSS bij de hopelooze longontsteking van de „koningsvos”; het tot drie keer toe defileren voor H. M. de Koningin; de keurige orde en netheid in de groote Rubenkampstal waarbij wachtmeester VAN DER KUIJP de 120 paarden drenkte; het glorieuze afdanken van de afdeeling, waarbij de geheele gemobiliseerde Ie Divisie defileerde voor de afdeeling op de Maaldrift en de Opperbevelhebber woorden van lof sprak onder de toonen van het Wilhelmus; de groote verrassing op den avond van dezen gloriedag, toen onverwachts door een hagel- en sneeuw- onze Koningin op het laatste afscheidsfeest kwam, tegenwoordig bleef bij het uitreiken en verdeelen van de muziekinstrumenten en schilderijen en een woord van dank sprak om nooit te vergeten; enz.

Maar ook de ingezetenen vierden mee. In een schitterende rede opende Burgemeester BRUG de feestvergadering, waarbij hij het nationaliteitsgevoel, de saamenhoorigheid, de gezonde burgerschapsidee opwekte; waarop de harmonie het Wilhelmus speelde. Een zangvereniging voerde op uitstekende wijze Nederlandsche liederen uit.

Burgemeester BRUG reikte aan zijn ingezetenen en Kolonel VERBERNE aan zijn oude makkers mobilisatiekruizen uit met toepasselijke woorden.

Veldprediker NAUTA hield een doorwrochte rede onder het motto van het café „Ik leer nog”, omtrent hetgeen hij dezen avond had geleerd over „onderlingen omgang” en „poezie in het leger”, waarover de Kolonel het had gehad in zijn enthousiaste rede, waarin hij releverde, dat het eenige recept voor een parate weermacht was en is *een strenge tucht naast een volkomen medeleven met alle ondergeschikten door alle commandanten*.

Midden in het feest sloot de voorzitter, Burgemeester BRUG, met de woorden: „tot over 5 jaar”, waarop de heele zaal riep: „neen, voortaan elk jaar!”

NIEUWE REGLEMENTEN EN VOORSCHRIFTEN

HET NIEUWE INFANTERIE-REGLEMENT.

III.

Het gebruik van de zware mitrailleurs bij de verdediging.

Aangezien de kracht van de verdediging voornamelijk berust op het vuur, moet in de eerste plaats een zoodanig vuurstelsel worden ontworpen en voorbereid, dat een aanvaller die zich daarin waagt onvoorwaardelijk tot staan wordt gebracht. Daar de zware mitrailleur, in verband met de eigenschappen van dit wapen (punt 5 en bijlage III), de hoofdvuurkracht van de infanterie uitmaakt, vormt dit wapen den grondslag van vorenbedoeld vuurstelsel. De Duitschers drukken dit uit, door de zware mitrailleurs „*das Gerippe der Stellung*” te noemen („A. V. I.”, punt 274). Deze zeer juiste kenschetsing van den rol der zware mitrailleurs bij de verdediging, maakt het zonder meer duidelijk, dat de opstelling en de taakverdeling dezer wapenen door één leidende gedachte moet worden beheerscht. Eén hoofd, één wil moeten het geraamte der stelling opbouwen tot een wel samenhangend geheel, in staat het geheele vuurstelsel te dragen. Hoewel een

en ander ook in de „*Aanwijzingen*” tot uiting kwam, was deze gedachte toch niet geheel consequent doorgevoerd, daar bij de verdediging de mogelijkheid werd voorzien om zware mitrailleurs bij voorcompagnieën en bij de bataljonsreserve in te deelen. Ter motiveering hiervan werd somtijds aangevoerd, dat zulks gewenscht kan zijn in bedekt terrein. Ook in dergelijk terrein moet echter samenhang bestaan tusschen de vuren van de zware mitrailleurs. Nu kan de bataljonscommandant hier wel invloed op uitoefenen door, in geval zware mitrailleurs ter beschikking van ondercommandanten zijn gesteld, aanwijzingen omtrent de opstellingsplaats en voor het vuur te geven, doch dan wordt het een hinken op twee gedachten en is de betrokken ondercommandant te vergelijken met den eigenaar van een stuk grond, waarop een servituut ligt, dat hem bouwen en planten verbiedt. Het I.R. II A. kent bij de verdediging het ter beschikking van ondercommandanten stellen van sectiën zware mitrailleurs dan ook niet. *De zware mitrailleurs blijven steeds onder bevel van hun compagniescommandant.*

De bataljonscommandant geeft in zijn verdedigingsbevelen *aanwijzingen voor het vuurplan*, welke, voor wat betreft de zware mitrailleurs, in hoofdzaak bepalen waar de vuren dezer wapenen moeten liggen en wanneer zij moeten worden ontketend (punten 91—93). Na ontvangst van deze tactische aanwijzingen, gaat de commandant der mitrailleurcompagnie aan het werk om, op grond daarvan, het *vuurplan* van deze compagnie samen te stellen (punten 94 en 96). Hij bepaalt daarbij o.m. waar de zware mitrailleurs moeten worden opgesteld om, rekening houdende met hun schiettechnische eigenschappen (dracht, bestrekenheid, enz.) de verlangde vuren het beste en het krachtigste te kunnen afgeven. Uiteraard heeft de bataljonscommandant de volle bevoegdheid om desgewenscht ook aanwijzingen te geven omtrent de opstellingsplaatsen van de zware mitrailleurs, doch in beginsel laat hij de bepaling dezer plaatsen aan zijn mitrailleurcommandant over. Hem interesseert het waar de vuren komen te liggen, niet waar de machines komen te staan die deze vuren moeten produceeren.

Aangezien de bataljonscommandant er zich voor moet hoeden het onmogelijke te vragen, moet hij niet alleen een algemeen denkbeeld hebben van de capaciteit der zware mitrailleurs (bijlage III), doch moet hij bij het — op het terrein — ontwerpen van zijn aanwijzingen voor het vuurplan zijn mitrailleurtechnischen specialist bij de hand hebben om te kunnen vragen: „Kunt ge over die heuvel heenschieten? Kunt ge die terreinplooi voldoende bestrijken?”, enz. Bij de *verkenning* doet de bataljonscommandant zich dan ook o.m. door den commandant der mitrailleurcompagnie vergezellen (punt 169).

Uit het vuurplan resulteert voor elk vuurorgaan, dus ook voor elke sectie zware mitrailleurs — bij uitzondering voor een afzonderlijk stuk (punt 116) — een *vuuropdracht*, welke de taak (hoofdtak en c.q. neventaken) van het vuurorgaan scherp omlijst (punt 97). De vuuropdracht, welke schriftelijk moet worden vastgelegd (punt 288), bepaalt waarop en wanneer of op wiens last het vuurorgaan moet schieten.

Gaat de vijand ten aanval voorwaarts, dan treedt het vuurplan automatisch in werking en voeren ook de sectiën zware mitrailleurs derhalve hun vuuropdracht uit (punt 139). *Enkele mitrailleurs met een vastberaden bediening kunnen hierbij in staat zijn den aanval te doen mislukken.*

Nu kan het echter voorkomen, dat de eigen taak niet om vervulling vraagt. Een sectie zware mitrailleurs, opgesteld in een compagniesvak en bestemd om stormvuur te brengen voor een nevenvak (zie dit geval in figuur II) kan bijv. bemerken, dat het nevenvak niet wordt aangevallen, doch het vak, waarin de sectie is opgesteld, daarentegen duchtig in het nauw zit. Onder deze omstandigheden is de sectiecommandant verplicht *op eigen initiatief*, dan wel *op verzoek van den commandant in wiens vak de sectie is opgesteld*, het vuur daarvan zoo goed mogelijk aan de verdediging te doen medewerken (punt 140). Op deze wijze is, ondanks een consequente doorvoering van het gebruik der zware mitrailleurs volgens een centraal ontworpen plan, toch de noodige soepelheid verkregen. Stort het zorgvuldig ontworpen vuurplan dus in de branding van den strijd in één, worden de omstandigheden zoodanig, dat het niet kan worden uitgevoerd, dan passen de zware mitrailleurs zich, op grond van punt 140, aan den onvoorziene toestand aan. Alsdan ontstaat vanzelf de noodige decentralisatie en kan de commandant van een compagniesvak beschikken over het vuur van in zijn vak opgestelde zware mitrailleurs.

Deze bepaling verdient derhalve wel de bijzondere aandacht van officieren ingedeeld bij tirailleurcompagnieën!

Vraagt de eigen taak om vervulling — wordt bijv. in het bovengeschetste voorbeeld het nevenvak ook aangevallen — of verstrekt de commandant van de mitrailleurcompagnie, op grond van bevelen van den bataljonscommandant, tijdens den strijd een nieuwe vuuropdracht (punten 176 en 225), dan gaat de uitvoering daarvan vóór vuren, welke op eigen initiatief of op verzoek van een compagniesvakcommandant zijn ontketend.

Slechts onder één omstandigheid mag en moet tijdelijk van de vuuropdracht worden afgeweken, n.l. in geval de *zelfverdediging* dit eischt (punt 140). Het zou van weinig psychologisch inzicht getuigen dit te verbieden.

In het vorenstaande is in enkele hoofdlijnen het gebruik van de zware mitrailleurs bij de verdediging geschetst. Aan de hand hiervan zal de belangstellende lezer zich de bijzonderheden met weinig moeite kunnen eigen maken.

★ ★

WAPENVOORSCHRIFT VOOR DEN MORTIER VAN 8.

Aangezien bij de invoering van den mortier van 8 de gelegenheid ontbrak, om tegelijkertijd met het materieel ook de benodigde voorschriften betreffende de benamingen van de onderdeelen en het toebehooren van het nieuwe wapen, alsmede omtrent het onderhoud en de behandeling van den mortier te verstrekken, werden door den Inspecteur der Infanterie en door den Directeur voor het Materieel der Landmacht desbetreffende voorloopige gegevens ter beschikking van den troep gesteld.

Onder dagteekening van 22 Januari 1930 No. 127, werd door den I. d. I. een „ontwerpvoorschrift voor de behandeling van den mortier van 8 vóór, tijdens en na het schieten” verstrekt, terwijl in het rondschriften van den D. M. L. van 9 Juli 1931, No. 2637 aanwijzingen werden verstrekt voor het onderhoud van den mortier, alsmede gegevens betreffende het materieel.

Sindsdien werden, na de daartoe vereischte proefnemingen, de meest gewenschte modellen van sommige wapendeelen enz., zooals vleugstuk, grondplaat, baken, e.d. vastgesteld, en werd ook omtrent de juiste wijze van onderhoud een uiteindelijk oordeel verkregen.

Aldus mocht het tijdperk van proefnemingen als afgesloten worden beschouwd, en kon tot het samenstellen van een Wapenvoorschrift worden overgegaan.

De stof is in het ontworpen voorschrift over een zevental hoofdstukken verdeeld, terwijl in een viertal bijlagen nadere gegevens betreffende het materieel en verder toebehooren, alsmede een lijst van nummers van onderdeelen en een uitrustingsstaat zijn opgenomen; voorts zijn twaalf platen aan het voorschrift toegevoegd.

NIEUWE UITGAVEN

J. W. WIJN. **Het Krijgswezen in den tijd van Prins Maurits.** Drukkerij Hoeijenbos & Co. te Utrecht, 1934.

Dit lijvige boekwerk (568 pag.) is het proefschrift, waarop de Kapitein bij de Luchtvaartafdeeling J. W. WIJN op 10 Juli j.l. promoveerde tot Doctor in de letteren en wijsbegeerte aan de Rijks-Universiteit te Utrecht.

Wij bieden onzen geachten collega onze gelukwensen aan met deze van zooveel studiezijn en doorzettingsvermogen getuigende promotie en achten het een gelukkig verschijnsel, dat de voorbereiding tot deze promotie het aanzijn heeft geschonken aan een werk van militair-geschiedkundige beteekenis. Wij hebben met groote belangstelling schrijver's arbeid bestudeerd en hebben daarbij kunnen vaststellen, dat de studie op verschillende plaatsen heeft geleid tot logisch-opgebouwde gevolgtrekkingen, die bestaande denkbeelden onomwonden aantasten en die een geheel ander licht op sommige aangelegenheden werpen.

Het boek heeft de groote verdienste, dat het een uitstekend beeld geeft van het krijgswezen in zijn vollen omvang ten tijde van Prins MAURITS. Zooals de titel aangeeft, wordt dan ook niet alleen het Staatsche leger behandeld, maar heeft schrijver zijn beschouwingen ook over andere weermachten uitgebreid. De inhoud is op een zeer systematische en overzichtelijke wijze gerangschikt en van zoodanige verscheidenheid, dat het werk voor den bestudeerder der geschiedenis van omstreeks 1600 een uiterst waardevolle leidraad vormt.

Om een inzicht te geven in de veelheid van onderwerpen, die de heer WIJN de revue laat passeeren, sommen wij hier de titels der hoofdstukken op: Legervorming en -organisatie, geest en gehalte van het leger, strafrecht en discipline, betaling, huisvesting en gezondheidsdienst, bewapening, artillerie en brugwezen, vestingbouw en belegeringsoorlog, MAURITS en STEVIN, oorlogsgebruiken, inlichtings- en verkenningsdienst, ver-